

L'EXPERIÈNCIA DE LES TERTÚLIES DIALÒGIQUES COM A EIX VERTEBRADOR DE LA COEDUCACIÓ.

Les tertúlies literàries dialògiques són una de les actuacions d'èxit que realitzem a l'escola pública de Gandia CEIP Joan Martorell com a activitat de formació i participació.

L'objectiu primer de les tertúlies literàries és dialogar a partir de la lectura d'un llibre escollit pel grup lector. En aquest procés, cada membre de la tertúlia adquireix un compromís, prepara la lectura a casa i comparteix les seues reflexions amb el seu grup; realitza una escolta activa i pot comentar allò que diuen les seues companyes i companys. Coneix i respecta unes normes de participació igualitàries que garanteix un torn de participació equilibrat i dinàmic.

A la tertúlia literària dialògica trobem l'alumnat assegut en rotllana, amb el llibre (o el text adaptat) i una llibreta o un full on han anotat aquell fragment que més els ha cridat l'atenció. Un moderador o moderadora pregunta qui vol intervenir i ho anota, després va donant el torn de paraula a mesura que avança la tertúlia. També trobem la figura del voluntariat, familiars o altres persones que ens regalen el seu temps i participen com la resta de l'activitat aportant la seua experiència i enriquint la diversitat del grup.

Cada intervenció comença rellegint en veu alta el fragment triat per tal de situar la resta de participants i una vegada llegit, es justifica raonadament perquè l'han volgut compartir. Aleshores s'obri un torn de paraula que permet dialogar sobre allò que s'acaba d'exposar. En aquest moment l'alumnat opina, valora, ratifica, debat o felicita sobre allò exposat amb la seguretat que qualsevol intervenció serà ben rebuda i comentada. D'aquesta manera es va dibuixant un procés d'interacció compartit en un espai solidari i respectuós que és possible ja que en les tertúlies literàries es respecten els set principis de l'aprenentatge dialògic, presents en totes les accions de la comunitat educativa:

Diàleg igualitari: es respecten totes les aportacions, sense intentar imposar cap punt de vista. Els arguments de validesa, basats en l'argumentació, guanyen poder front als arguments de poder. Aquesta forma de dialogar s'implementa en el dia a dia de l'alumnat i afavoreix la resolució de conflictes d'una manera respectuosa a través del diàleg.

Intel·ligència cultural: les nostres experiències, la nostra visió de la vida i el nostre entorn són part de la intel·ligència cultural que forma part de cadascú de nosaltres.

Compartir aquestes experiències a les tertúlies i sentir que el grup les respecta i comparteix, ens enriqueix personalment i com a grup i afavoreix un diàleg igualitari a totes les parcel·les de la vida.

Transformació: l'aprenentatge que realitzem a través del diàleg i de la valoració de les opinions pròpies i externes suposa una transformació al nostre pensament i a la nostra manera d'actuar i de relacionar-se; obri la ment a opinions diverses i possibilita la inclusió plena de tots els membres del grup a través del respecte, de comprendre que totes les persones tenim la possibilitat d'aprendre i canviar l'autoconcepte i la percepció sobre la resta de companys/es. Per tant evita els conflictes i en possibilita la resolució a través de l'evolució personal.

Dimensió instrumental: com que el llibre ha estat pactat pel grup de manera dialògica, es produeix un sentiment de pertinença que provoca la curiositat i moltes vegades aporta coneixements transversals a la lectura a través de dades, del context històric o d'anècdotes que integren el text escollit en el dia a dia del grup.

Creació de sentit: Les tertúlies possibiliten a través de la participació, la solidaritat, el diàleg igualitari que la lectura del llibre tinga un sentit més enllà del plaer de llegir. Debatre i compartir els pensaments davant del grup d'iguals i sentir-se valorada o valorat per allò que s'expressa ens permet desenvolupar unes capacitats d'autonomia, seguretat i reflexió que van més enllà de la tertúlia i s'integren en les relacions diàries amb els altres.

Solidaritat: la tertúlia està oberta a tots els membres de la comunitat educativa, el centre proporciona de manera igualitària el material, eliminant la barrera econòmica. Les opinions són validades pel grup, possibilitant el sentiment de pertànyer a un grup i creant relacions d'amistat basades en el respecte.

Igualtat de diferències: cadascuna de les persones que participem de la tertúlia som iguals i diferents. Tenim els mateixos drets i oportunitats de participar i les nostres diferències d'opinions, de punts de vista, les diferents solucions que proposem i els nostres orígens ens validen com a persones úniques que aporten al grup la seua experiència i l'enriqueix. Aquest sentiment traspassa l'aula i converteix les diferències en oportunitats d'aprenentatge per a totes i tots a través del diàleg, l'escolta activa i la sensació de pertinença.

D'aquesta manera, l'objectiu inicial de dialogar a partir de la lectura d'un llibre es transforma en una forma de viure les relacions personals, una ferramenta amb la qual ens coneixem millor i guanyem autoestima i identitat al grup. La possibilitat d'establir noves relacions amb les companyes i companys mitjançant el diàleg igualitari, l'enriquiment a

través de les diferències i el respecte a les diferents opinions és independent del gènere, la procedència o l'estrat social del nostre interlocutor.

L'escola que gaudeix de les tertúlies dialògiques com a part de l'eix vertebrador del seu funcionament troba en aquesta ferramenta una forma de viure i relacionar-se que enriqueix profundament a tots els membres de la comunitat educativa.

Elena Galofre

Coordinadora de la Comissió d'Actuacions Educatives d'Èxit

CEIP Joan Martorell de Gandia